

ZAPUŠČINA NEKDANJEGA RAVNATELJA SEM DR. BORISA KUJARJA

Miha Špiček in Blaž Verbič

204

Dr. Boris Kuhar¹ je bil dolgoletni direktor Slovenskega etnografskega muzeja (SEM). Muzej je vodil med letoma 1963 in 1987 in v tem času močno okrepil njegovo razstavno dejavnost, povečal število zaposlenih, pridobil nove razstavne prostore ter odprl nov oddelek – Muzej neevropskih kultur, ki je imel sedež v dvorcu Goričane pri Medvodah.

Pred delom v muzeju je deloval kot novinar. Pisal je za Slovenski poročevalec in se vpisal na Novinarsko in diplomatsko šolo v Beogradu, kasneje pa nadaljeval s študijem etnologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Po študiju se je zaposlil na Televiziji Ljubljana, kjer je opravljal več vlog. Po smrti takratnega ravnatelja SEM Borisa Orla je na povabilo Marije Makarovič prevzel njegovo mesto.²

SEM hrani veliko gradiva dr. Borisa Kuharja, ki se je nabralo med njegovim delom v muzeju. Poleg tega pa je Kuhar zbral še ogromno gradiva v svojem prostem času in v času po upokojitvi. Vse to gradivo je hranil na svojem domu v Grosuplju. Po njegovi smrti leta 2018 in po smrti njegove žene Mire Bučar leta 2019 je njuna hči Mateja Logar našemu muzeju ponudila večino gradiva svojega očeta, kar smo seveda z veseljem sprejeli.

Opravili smo več prevzemov na Kuharjevem domu in vsakič v depoje SEM pripeljali večje število gradiva polnih škatel. Vse prevzeto gradivo je izjemno pestro. Velik del predstavljajo Kuharjevi študijski zapiski za pripravo člankov in oddaj za radio in televizijo. Ti so sicer delno sortirani, a še neurejeni. Nekaj gradiva se nanaša tudi na zgodovino in delovanje SEM, kar je razumljivo, saj je bil Kuhar dolga leta njegov direktor. Pomembna je še njegova obsežna knjižnica z več kot 500 knjigami in revijami s področja etnologije, kulinarike in afrikanistike, zanimiva pa je tudi njegova zbirka klasičnih del afriških pisateljev in pesnikov. S knjigami smo obogatili knjižnico SEM, dvojnike izvodov pa ponudili drugim knjižnicam. Kuhar je doma hranil tudi nekaj predmetov neevropskih kultur s svojih potovanj po Afriki in Aziji. Del teh smo prepeljali v depoje kustodiat za Afriko in Ameriko. Največ je spominkov, med njimi izstopajo kipi in obredne maske iz Kenije in Tanzanije. Veliko gradiva je na temo kulinarike, ki se ji je Kuhar, predvsem v

¹ Dr. Boris Kuhar, rojen avgusta 1929 (Maribor), umrl decembra 2018 (Grosuplje).

² Nadja Valentinčič Furlan: Boris Kuhar in etnološki film. *Etnolog* 2019 (29): 161.

Pogled v delovni kabinet dr. Borisa Kuharja na njegovem domu v Preski pri Grosuplju (foto: Blaž Verbič, november 2019)

času po upokojitvi, intenzivno posvečal. V zadnjih letih je namreč izdal številne knjige na to temo. Med prevzetim gradivom je tudi nekaj osebnih predmetov, kot na primer njegov značilni klobuk, očala in dva fotoaparata.

Nedvomno največji in najpomembnejši sklop pa predstavlja filmsko gradivo in fotodokumentacija. Ta zajema vsa področja – starejše, na terenu pridobljene fotografije, Kuharjeve avtorske fotografije, diapozitive in celo digitalne fotografije, presnete iz njegovega osebnega računalnika. Med slikovnim gradivom je več tisoč diapozitivov, negativov in fotografij iz različnih časovnih obdobjev iz Slovenije in Afrike. Nekaj je avdio in filmskih zapisov, med katerimi je tudi okoli 30 minut še neznanih nezmontiranih posnetkov iz Slovenije in Afrike. Poleg tega nam je Mateja Logar dovolila določene Kuharjeve filme uporabiti za razstavo in v študijske namene.

Prejeto gradivo je izjemno raznovrstno in zaradi svoje kompleksnosti zaenkrat še ni v celoti popisano. V letu 2020 bomo tako nadaljevali z njegovim popisom in razvrščanjem po kustodiatih. Največji del bo seveda ostal v dokumentaciji SEM (fotografije, razglednice, voščilnice, članki, zapiski ...).

Zapuščina dr. Borisa Kuharja bo obogatila zbirke SEM. Gospe Mateji Logar se iskreno zahvaljujemo za njeno donacijo, zaradi katere smo jo predlagali za prejemnico Valvasorjevega priznanja za leto 2020, ki ga je septembra 2020 tudi prejela.

Dnevna soba in knjižnica dr. Borisa Kuharja z bogato zbirko knjig (foto: Blaž Verbič, 2019)